

ΕΘΝΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΕΡΕΥΝΩΝ
ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΙΣΤΟΡΙΚΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ

Φόβοι και ελπίδες στα νεότερα χρόνια

Η έκφραση, η υποδοχή, η διάψευση, η επιβεβαίωση φόβων και ελπίδων, όπως αποτυπώνονται σε ιστορικές πηγές στα νεότερα χρόνια, όπως και οι σχέσεις μεταξύ των συλλογικών αισθημάτων και των προσωπικών βιωμάτων αποτελούν τους άξονες στους οποίους κινείται ο συλλογικός τόμος. Τα δεκατρία κείμενα που περιλαμβάνονται καλύπτουν μία μακρά χρονική περίοδο από τον 15ο αιώνα μέχρι την μεταπολίτευση και παρατίθενται βάσει της χρονικής περιόδου στην οποία εστιάζουν. Σε αυτά μοιάζει να κυριαρχούν οι φόβοι –συλλογικοί και προσωπικοί– εις βάρος των ελπίδων. Φόβοι για τα φυσικά φαινόμενα, την ανεξέλεγκτη εξουσία, την πολιτική μεταβολή, τις κοινωνικές αλλαγές, τον πόλεμο, τον θάνατο. Ωστόσο μια προσεκτικότερη ματιά εντοπίζει μια σειρά από ελπίδες που συμβαδίζουν και κάποιες φορές αναιρούν τους φόβους, ελπίδες που μετεξελίσσονται σε φόβους, αλλά και ελπίδες κοινωνικών ομάδων που σε συγκεκριμένες χρονικές περιόδους προκάλεσαν φόβο στην εξουσία. Ακόμα και ο φόβος του θανάτου μοιάζει να τιθασεύεται μέσω της μέριμνας για την καθημερινότητα και της αγωνίας για το μέλλον, της ελπίδας, με άλλα λόγια, για ζωή. Το νήμα όμως που συνδέει τον φόβο και την ελπίδα μοιάζει στις περισσότερες από τις περιπτώσεις που εξετάζονται στις μελέτες του τόμου να είναι ακριβώς η συνύπαρξη ή η εναλλαγή, το εύκολο πέρασμα από το ένα συναίσθημα στο άλλο.

Την επιμέλεια του τόμου, που εντάσσεται στις εκδόσεις του Τομέα Νεοελληνικών Ερευνών του Ινστιτούτου Ιστορικών Ερευνών, είχαν οι Κατερίνα Δέδε, Δημήτρης Δημητρόπουλος και Τάσος Σακελλαρόπουλος. Στον τόμο περιλαμβάνονται κείμενα των: Μαρίας Δημητριάδου, Βαγγέλη Καραμανωλάκη, Γιώργου Κουτσακιώτη, Χρήστου Λούκου, Ξένιας Μαρίνου, Δημήτρη Μπαχάρα, Βαγγέλη Σαράφη, Αλεξάνδρας Σφοίνη, Χρήστου Τριανταφύλλου, Αγγελικής Χριστοδούλου και των τριών επιμελητών.

ΕΘΝΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΕΡΕΥΝΩΝ
ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΙΣΤΟΡΙΚΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ
ΤΟΜΕΑΣ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ
- 146 -

Φόβοι και ελπίδες στα νεότερα χρόνια

ΑΘΗΝΑ 2017